

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. Redakcja czynna cały dzień. REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok II.

Sroda 31-go sierpnia 1932 roku.

Nr. 198.

Poświęcenie pomnika ś.p. Tadeusza Hołównki
W rocznicę skrytobójczego mordu.

WARSZAWA. Wczoraj, w pierwszą rocznicę tragicznego zgonu zasłużonego bojownika o wolność i potęgę Polski, zasłużonego wiceprezesa klubu parlamentarnego BBWR, ś.p. Tadeusza Hołównki, odbyła się na cmentarzu ewangelicko-reformowanym w Warszawie uroczystość poświęcenia Jego nagrobka.

Z obydwu stron tonącej w kwiatkach mogiły ustawiły się poczty sztandarowe organizacji b. wojskowych i stowarzyszeń społecznych. Po lewej stronie zajęli miejsca: marszałek Sejmu, dr. Kazimierz Świtalski; marszałek Senatu p. Władysław Raczkiewicz, przedstawiciele rządu z premierem Prystorem oraz prezydentem klubu BBWR, z prezesem Sławkim na czele. Na wprost mogiły, tuż za najbliższą rodziną Zmarłego ustawili się członkowie klubu parlamentarnego BBWR, dalej Strzelcy, oraz liczne rzesze przyjaciół i znajomych Zmarłego.

Nabożeństwo żałobne odprawił ks. superintendent Skirski, potem odbyło się poświęcenie nagrobka. Następnie minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego, Janusz Jędrzejko.

Po zlikwidowaniu strajku
w magistracie warszawskim.

WARSZAWA. Zgodnie z wezwaniem międzyzwiązkowej komisji porozumiewawczej, w poniedziałek, 29 b. m., we wszystkich wydziałach administracyjnych, objętych dwudniowym strajkiem, wznowiono pracę.

Zgodnie też z zawartym porozumieniem, kasy miejskie rozpoczęły w poniedziałek wypłatę zaległych uroszczeń. W dniu tym wypłacano należności w czterech największych wydziałach: finansowo-podatkowym, oświaty i kultury, szpitalnictwa i opieki społecznej. Z mniejszych wydziałów wypłata nastąpiła pozatem w inspekcji handlowej, wydziale przemysłowym, urzędzie inspekcji - budowlanym i ogrodzie Zoologicznym. Kasy miejskie wypłacają w pierwszym rzędzie zaległości za lipiec ze względów technicznych. W pozostałych wydziałach wypłata nastąpi od 1 września. Jednocześnie wypłata we wszystkich wydziałach nie może być dokonana z tych samych względów, gdyż normalnie trwa ona przeszło 10 dni. Po uskutecznieniu tych wypłat, wydział finansowo-podatkowy przystąpi do wypłacania należności za pierwszą połowę sierpnia.

Ostatnie dni Gorgułowa.

PARYŻ. Stracenie Gorgułowa ma nastąpić w bieżącym tygodniu. Minister sprawiedliwości po konferencji, z prokuratorem stwierdził, iż nowe badania psychiatrów nie wprowadzają do sprawy żadnych nowych momentów, które mogłyby spowodować rewizję procesu i zmianę kary. Prezydent republiki dotąd nie podpisał rozporządzenia, odrzucającego prośbę Gorgułowa o ulaskawienie.

wicz wygłosił piękne przemówienie o olbrzymich zasługach zamordowanego przez skrytobójców Wielkiego Męza, jakim był śp. Tadeusz Hołównko.

Wniesiony na Jego grobie pomnik w czarnym granicie wykuty, powstał z dobrowolnych, samorządnych składek tysięcy ludzi, którzy z serca ofiarowanym datkiem pragnęli przyczynić się do uczczenia świetlanej pamięci nie złomnego rycerza niepodległości.

Pomnik świadczyć ma, że idea i duch, ożywiający bohaterską działalność zmarłego — trwają nadal i że nie dała ich zniszczyć — zbrodnia truskawiecka...

Powrót lotników polskich do Warszawy.

Uroczyste powitanie por. Żwirki i towarzyszy na lotnisku mokotowskim

BERLIN. — Ostateczne wyniki międzynarodowych zawodów samolotów turystycznych przedstawiają się następująco:

Żwirko (Polska) 461 punktów, Poss (Niemcy) 458, Morzik (Niemcy) 458, Stein (Niemcy) 453, Fretz (Szwajcaria) 452, Hirth (Niemcy) 450, Cuno (Niemcy) 447, Seidemann (Niemcy) 447, Lusser (Niemcy) 437, Karpiński (Polska) 435, Bajan (Polska) 433, Kalla (Czech.) 428, Pasewald (Niemcy) 426, Osterkamp (Niemcy) 426, Junck (Niemcy) 424, Massenbach (Niemcy) 415, Marienfeld (Niemcy) 375, Giedgowd (Polska) 345, Anderle (Czechosł.) 273, Delmotte (Francja) 265, Kleps (Czechosł.) 221, Duroyon (Francja) 214, Arnoux (Francja) 162, Nicolle (Francja) 151.

Wczoraj wieczorem niemiecki aeroklub podejmował uczestników raidu bankietem, na którym byli obecni przedstawiciele władz, państw zagra-

nicznych, świata naukowego, klubów lotniczych, prasy itd. W czasie bankietu wygłosił przemówienie: prezydent aeroklubu niemieckiego, Kehler, w imieniu rządu Rzeszy dyrektor ministerjalny Brandenburg, oraz prezes międzynarodowego wydziału sportowego Koeppner.

Dziś, zwycięska nasza drużyna powraca z Berlina do kraju. Lotnicy polscy opuścili lotnisko Tempelhof o g. 10.30 a o godz. 12 wylądowali w Poznaniu, skąd o godz. 15.30 wyruszą w dalszą drogę do Warszawy.

Na spotkanie zwycięzcy por. Żwirki i pozostałych samolotów polskich wyleci z Warszawy eskadra samolotów wojskowych, która stanowić będzie eskortę honorową.

Na lotnisku mokotowskim nastąpi uroczyste powitanie polskich zawodników.

Na spotkanie zwycięzcy por. Żwirki i pozostałych samolotów polskich wyleci z Warszawy eskadra samolotów wojskowych, która stanowić będzie eskortę honorową.

Na lotnisku mokotowskim nastąpi uroczyste powitanie polskich zawodników.

Sytuacja na Dalekim Wschodzie

Zacięte walki chińsko-japońskie.

LONDYN. W Mandżurji wybuchły nowe walki chińsko-japońskie. Bataliony ochotnicze Chińczyków uzbrojone w artylerię i czołgi zaatakowały stanowiska japońskie pod Mukdenem. Pod Nanlingiem w prowincji Dzechol zauważono również ożywioną działalność chińskich oddziałów ochotniczych. Japończykom z trudem udało się odeprzeć napady. Po stronie japońskiej padło 70 zabitych i 200-tu rannych. Toczą się walki wzdłuż linii kolejowej Cinczao-Czaojang; Chińczycy wysadzili tor kolejowy, aby powstrzymać japońskie samochody pancerne. Samoloty pancerne zbombardowały stację kolejową Lczao.

LONDYN. Olbrzymi chiński magazyn amunicji w Taojan wyleciał w powietrze wskutek wybuchu bomby, zrzuconej z samolotu japońskiego. Straszny wybuch zniszczył budynki w dużej odległości od magazynu. Jest wielu zabitych i rannych.

MUKDEN. W mieście toczą się gwałtowne walki, wskutek ataków ze strony Chińczyków. Wezwano na po-

moc oddziały japońskie z tankami i karabinami maszynowymi. Chińczycy zaatakowali lotnisko i arsenał, gdzie wybuchł pożar.

NANKIN. Minister spraw zagranicznych w odpowiedzi na przemówienie Uszidy oświadczył, że w Mandżurji nie zapanuje spokój i porządek dopóki nie usuną się stamtąd wszystkie wojska japońskie. Omawiając sprawę uznania nowego państwa Mandżurskiego przez Japonię minister stwierdził, że poprawa w stosunkach między Chinami a Japonją zależy całkowicie od tej ostatniej. Chiny nie ustąpią nigdy ani piędzi swego terytorjum i żadnego ze swoich praw, a siłę zbrojną będą się opierały wszelkimi środkami. Chiny nie zgodzą się nigdy na taką linię polityczną, która by wprowadzała w grę sztuczne państwo Mandżurskie jako czynnik istotny. Zdaniem ministra Mandżurji nie istniał nigdy wewnętrzny ruch separatystyczny, a tylko odbicie zagranicznych wystąpień imperjalistycznych.

Ważna konferencja w Neudeck.

Przełom polityczny w Niemczech.

że taka kombinacja nie uzyska zgody Hindenburga, który nie chce dopuścić Hitlera do stanowiska kanclerza. Według innych istnieje możliwość kombinacji Schleicher—Brüning—Strasser. Reichstag obecny ma być rozwiązany, jako niezdolny do pracy.

Groźba rozwiązania Reichstagu skłoniła hitlerowców i centrum do przyśpieszenia rokowań w sprawie koalicji rządowej. Odbyła się też konferencja mężów zaufania centrum i partii Hitlera. Zapowiadają ogłoszenie deklaracji o porozumieniu, które ma ograniczać się narazie do sejmu pruskiego. Centrum i hitlerowcy chcą w ten sposób wytrącić rządowi z ręki argument, iż parlament nie mogą stworzyć większości, jest niezdolny do pracy i musi być rozwiązany.

Opór przeciwko oddaniu władzy koalicji centrum i Hitlera tłumaczy się obawą, przed odsunięciem od władzy obecnej grupy Schleicher—Papen oraz obawą zamachu Hitlera, który mając władzę, w krótkim czasie zdołałby opanować administrację, policję i nadać bojówkom charakter milicji państwowej. Gdyby centrum zerwało koalicję, Hitler mógłby nie złożyć dymisji w drodze parlamentarnej, lecz dokonać zamachu stanu do czego zdążyłaby radykalne skrzydło jego partii.

Czterech czołowych przedstawicieli obecnego kursu politycznego von Papen, gen. von Schleicher, von Gayl i Meissner wyjechało do Neudeck, gdzie odbędzie się konferencja z Hindenburgiem, w wyniku której ma nastąpić rozwiązanie Reichstagu.

Zawieszenie w urzędowaniu bytomskiego komendanta policji.

BYTOM. — W komendzie policji w Bytomiu nastąpiły zmiany w związku z ostatnimi wypadkami. Okazało się mianowicie, że komendant tej policji mjr. Rother i nadporucznik Chrobak należeli do jaczekki hitlerowskiej i wydawali rozkazy ułatwiające demonstracje bandom hitlerowskim. Obaj wymienieni działali wspólnie z ośławionym mordercą kapturowym posłem Heinesem, oraz komendantem bojówek hitlerowskich na G. Śląsku kpt. Ramsdorffem.

Prezes prowincji opolskiej dr. Lukaschek przeprowadził śledztwo na miejscu i zawiesił w urzędowaniu obu hitlerowskich oficerów policji, wyznaczając nowego dowódcę. Przeciwno mjr. Rotherowi i nadporucznikowi Chrobakowi wytoczono postępowanie dyscyplinarne. Nowa komenda policji załatwiła się bardzo prędko z bojówkami i agitatorami hitlerowskimi i od tam panuje w Bytomiu spokój.

Mord polityczny w Brukseli.

BRUKSELA. Zamordowany tu został przybyły z Włoch Albo Barcari. Mord ten ma tło polityczne. Policja w związku z tajemniczymi okolicznościami, w jakich został popełniony, stoi przed zagadką, której nie jest w stanie narazie rozwiązać.

Barcari po przyjeździe do Brukseli

spotkał się z innym Włochem, poczem obydwa udali się na przedmieście Anderlech. W pewnej chwili rozległy się strzały i przechodnie znaleźli na ziemi trafionego 5 kulami Barcariego. Strzały dane były w plecy, a więc po pożegnaniu.

W chwili obecnej wiadomem jest, iż Barcari wręczył swojemu towarzyszowi jakieś dokumenty i swój paszport. Kim jest morderca nie wiadomo. Zauważyć należy, iż w Brukseli znajduje się jedna z najliczniejszych kolonii antyfaszystowskich. Już od dłuższego czasu Belgja jest terenem ożywionych walk faszystów i antyfaszystów.

Stwierdzono, że obie partje utrzymują w Belgji własną policję wywiadowczą, pozatem wszystkie zamachy, jakie przeprowadzono na Mussoliniego, pochodzą z antyfaszystowskich kół, osiadłej w Belgji kolonii włoskiej.

Revolucja w Brazylii.

15 tys ofiar walk bratobójczych.

RIO DE JANEIRO. Według niesprawdzonych dotychczas wiadomości liczba ofiar ostatnich wypadków w Brazylii dochodzi do 15.000.

Generał Monteiro dokonał inspekcji północnej linii walk, na długości 150 mil, poczem rozpoczęto nową ofensywę.

KURYTYBA. Z powodu rozgrywających się w Brazylii wypadków rewolucyjnych cały kraj opanowała stagnacja i ogólne przygnębienie. Ruch handlowy jest minimalny.

W Kurytdbie wszystkie banki, nawet zagraniczne, są pozamykane i strzeżone przez wojsko.

Władze przeprowadzają częściową rekwizycję aut i koni. Komunikacja kolejowa podporządkowana została władzom wojskowym i ograniczona do minimum. Poczta przychodzi nieregularnie. Do wyjazdu, potrzebne jest pozwolenie władz stanowych. W porcie Paranagua ruch handlowy zamarł, żegluga przybrzeżna służy głównie do transportu wojsk i materiałów wojennych.

LONDYN. Wskutek naprężonej sytuacji w Rio de Janeiro, władze centralne zawezwały do stolicy generała Cunha, który jest dowódcą frontu w stanie Sao Paulo. Generał przybył sa-

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON“ II-GA ALEJA 27

Dzisiaj i dni następnym. — NOWY PRZEBÓJ TWÓRCZOŚCI POLSKIEJ!
Największy i najnowszy dźwiękowiec polski!

ROK 1914

ZERWANIE KAJDAN NIEWOLI
Potężny dramat historyczny — według scenariusza **Wacława Sieroszewskiego** i **Anatola Sterna**. Realizacja: **Henryk Szaro**. Piosenki: **Marjan Hemar**.
W rolach głów.: **Jadwiga Smosarska**, **Witold Conti** i **Bazyli Sikiewicz**
CHÓRY: **DANA** i **KUBAŃSKICH KOZAKÓW**.
Rzecz dzieje się w **Warszawie, Krakowie** i **Ziemi Kieleckiej**.
Wejście dla młodzieży dozwolone. — Szczegóły w afiszach.

molotem do Rio de Janeiro i otrzymał od rządu szerokie pełnomocnictwa w celu przywrócenia spokoju i porządku. Admirał Noronha wydał odezwę do marynarki brazylijskiej, wzywającą do przyłączenia się do rewolucji.

Wojska rządowe rozpoczęły nową ofensywę przeciwko powstańcom w stanie Sao Paulo. Z Rio de Janeiro odeszły na front posiłki. Generał Portinho, który jest dowódcą wojsk rządowych w stanie Rio Grande do Sul, przyłączył się do rewolucji i miał zająć miasto Sao Pedro. Punkt węzłowy Santa Maria jest zagrożony przez powstańców, którzy przygotowują się do wielkiej kontrofensywy.

BUENOS AIRES. Z Montevideo donoszą, że sytuacja w Brazylii jest coraz cięższa. Wielu wybitnych przedstawicieli opozycji, w tej liczbie kilku członków gabinetu, miało zbiedz do Sao Paulo, w celu popierania powstania. (PAT).

Mollison leci do Europy.

ST. JOHN. (Nowy Brunswick). Wylądował tu lotnik angielski Mollison, mąż Amy Johnson i po krótkim odpoczynku odleciał w kierunku Sydney'u (w Nowej Szkocji).

Mollison, który przed dziesięcioma dniami przeleciał samotnie Atlantyk od brzegów europejskich do amerykańskich na słabosilnikowym samolocie turystycznym, zamierza obecnie tą samą drogą, ponad Atlantykiem powrócić do Europy.

Katastrofa samolotu płk. Kossowskiego w Nowym Jorku.

NOWY JORK. Lotnicy polscy, którzy biorą udział w międzynarodowym mityngu lotniczym w Cleveland, startowali z lotniska Bellefonte w Nowym Jorku.

W chwili startu motor eksplodował, wskutek czego towarzyszył płk. Kossowskiego doznał ciężkich poparzeń, samolot zaś został poważnie uszkodzony.

Pułkownik Kossowski wyszedł z katastrofy cudem bez szwanku.

Podobno przyczyną katastrofy była

złośliwość lub niedbalstwo firmy amerykańskiej, która zamiast zbiornika zgęszczonego powietrza przysłała syfon z tlenem.

Organizatorzy mityngu lotniczego przeprowadzają energiczne śledztwo oraz wystali komisję techniczną, która zajęła się naprawą samolotu.

Dalsze aresztowania w Hiszpanji.

MADRYT. — Władze policyjne dokonywują w dalszym ciągu w całym kraju aresztowań osób, co do których dochodzenie ustaliło współudział w spisku z dnia 10 sierpnia.

Obecnie w więzieniu wojskowym w Madrycie znajduje się 18 generałów, pięciu wyższych oficerów, pięciu adiutantów, pięciu kaprali, oraz 33 szeregowców, razem około 70 osób, które mają stanąć niebawem przed sądem wojennym.

Prokurator generalny oświadczył przedstawicielom prasy, że według hiszpańskiego kodeksu wojennego w procesach przeciw wojskowym władze sądowe zmuszone będą wydać kilka wyroków śmierci.

Komunistyczny kongres przeciwwojenny w Amsterdamie.

AMSTERDAM. W kongresie przeciwwojennym w Amsterdamie bierze udział około 2.000 przedstawicieli z 35 państw. Kongres nosi charakter wybitnie komunistyczny.

Delegatami z Rosji sowieckiej, z krajów bałkańskich, Polski i szeregu innych krajów odmówił rząd holenderski wizy.

Do prezydium honorowego, które jest zdekompletowane, ponieważ wielu członków nie przybyło, wybrani

Szkoła Powszechna Prywatna Stanisławy Ligęzówny

oraz PRZEDSZKOLE w Częstochowie, Aleja Kościuszki 8. Tel. 186

Przyjmuje zapisy dzieci do wszystkich klas oraz Przedszkola.

Przygotowanie dzieci do 3-ej klasy gimnazjalnej.

Udzielanie informacji oraz przyjmowanie zapisów w kancelarii szkoły codziennie od 10 — 12 i od 16 — 18.

CENY WPISOWEGO ZNACZNIE ZNIŻONE.

KSAWERY DE MONTEPIN. 118

Panna do towarzystwa.

POWIEŚĆ.

Raul de Challins stał przy oknie i patrzył na dziedziniec. Tym sposobem był odwrócony do drzwi plecami.

Posłyszawszy otwierające się drzwi, odwrócił się nagle i znalazł się w obecności Gabrijeli.

Oboje razem wydali okrzyk zdziwienia i radości.

Wzruszona do głębi duszy tem zjawieniem się ukochanego tak niespodziewanem, młoda dziewczyna nieprzytomna z nadmiaru szczęścia zmuszona była oprzeć się na odrzwiach.

Raul stał nieruchomy, jakby zamieniony w posąg, z wyciągniętymi rękami.

Oboje, milcząc tak stali, drżący, pozerając się wzajemnie oczami, lecz nie zdolni słowa wymówić.

Raul pierwszy zapanował nad sobą.

— Gabrijelo moja ukochana!... wyszeptał, rzucając się ku młodej dziewczynie, która padła w jego objęcia prawie bez przytomności.

Raul przecisnął ją do serca i okrył pocałunkami czoło i włosy.

Skutek tych pocałunków szybki był jakgdyby iskry elektrycznej. Natychmiast powróciła przytomność córce

Gilberta, łagodnie wyrывая się z objęć Raula, uściśnięła ręce swego narzeczonego i, patrząc mu w oczy z upojeniem, wyjąknęła:

— Pan... to pan, jesteś wolny! Ach! byłeś niewinny, wiedziałem o tem dobrze. Wiedziałam, że ten, któremu całe moje serce oddałam, nie mógł dopuścić się zbrodni!

— Gabrijelo! — zawołał Raul w zapale — cóż mnie w tej chwili obchodzić może szalone oskarżenie! co wstyd zniesiony! przebyte cierpienia! Tyś o mnie nie wątpiła! W tem moja radość i duma! o wszystkim innym zapomniałem!

— A więc nakoniec przekonano się o twojej niewinności, skoro jesteś wolny? — zapytała młoda dziewczyna...

— Jestem na wolności za kaucją.

— Czyż to znaczyłoby, że jeszcze jesteś oskarżony?

— Tak i nie... Nie uważają mnie za winnego, potrzeba tylko, ażeby odkrył i wydał w ręce sprawiedliwości oszczercę, który rzucił na mnie haniebne podejrzenie... Ale dosyć tego, nie zajmujmy się więcej moją osobą. Mówmy o tobie, Gabrijelo, o tobie, którą przed kilku godzinami uważałem za straconą dla mojej miłości!!!

— Byłeś u pani de Berennes?

— Byłem...

— A więc musiały powiedzieć ci, dlaczego...

— Zaledwie mogłem z niemi zamienić słów parę...

— Czyliż nie chciały słuchać?...
— Uczyniły więcej... Wypędziły mnie.

— Ciebie! — zawołała Gabrijela.

— Wypędziły jak nędznika, którego sama obecność hańbę im przynosi!

— Och! niegodziwe stworzenia!!!

— O tak, bardzo niegodziwe! Ale to, czego one mnie nie powiedziały, z pewnością ty mi powiesz. Jaki był powód, czy też pretekst oddalenia ciebie?

— Ty, Raulu.

— Ja? — powtórzył Raul.

— Tak jest, oskarżono ciebie, stanęłam w twojej obronie, z początku nieśmiało, obelgi zdwoiły się, tak po-dle, tak wstrętne, że gniew opanował mnie. Niezdolna powstrzymać się, zakazałam tym paniom lżyć ciebie w mojej obecności. „Dlaczego bierzesz jego stronę? zawołała margrabina. Odpowiedziałam: Dlatego, że go kocham. Te nierozsądne słowa wzbudziły myśl w tych kobietach, że kiedyś się zdawał pogardzać panną de Brennes, było to dlatego, żeś mnie kochał. Można sobie wyobrazić, jaki huragan gniewu spadł na moją głowę. Żadnej obelgi nie oszczędzono mi... Traktowano mnie jak ostatnią kobietę i wypędzono haniebnie.

— Gabrijelo... droga Gabrijelo... przezemnie iży wylewałaś, przezemnie cierpiałaś!

— Tak, cierpiałam bardzo... Bóg

zostali m. in. Gorkij, Klara Zetkin, prof. Einstein i Henryk Mann. Między innymi przemawiał delegat Indyj angielskich Patel. Wielu komunistów niemieckich zjawilo się na kongres w uniformach bojówek. Charakterystycznym jest, że telegram Ligi Narodów ujarzmionych Unji sowieckiej, apelujący do kongresu, aby potępił okupację sowiecką na Ukrainie i Kaukazie, jako pospolitą zbrodnię, nie został odczytany.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Polak, Marjan Bolek-Sliwiński, skonstruował radjo-aparat, zapomocą którego można słyszeć rozmowy telefoniczne bez włączania się do sieci telefonów.

— Dworzec watykański ukończony będzie w październiku b. r., poczem nastąpi oficjalne przekazanie linii kolejowej Watykańskiej przez rząd włoski.

— Trzęsienie ziemi nawiedziło również Afrykę w jej południowo-wschodnich częściach.

— Podczas licytacji w majątku Wroników koło Łodzi, właściciel, Feliks Wunsch popenił samobójstwo.

— Pod Jassami (pow. lubelski) podczas katastrofy motocyklowej trzy osoby zostały zabite.

— Rokowania handlowe francusko-amerykańskie natrafiły na przeszkodę. Francja oświadczyła, że nie cofnie się nawet przed wojną celną z Ameryką, gdyby ta nie odstąpiła od swych żądań.

— Podczas dożynek na obszarze Gdańska, hitlerowcy poranili ciężko nożami właściciela majątku i pobili przebranych po cywilnemu policjantów.

— Przewodniczący sądu w procesie prof. Calmetta — dr. Siebel, popenił samobójstwo.

— Sąd w Mińsku skazał dwóch Polaków: Dąbrowskiego, b. ziemianina i J. Drobyszewskiego, oskarżonych bezpodstawnie o podpalenie kołchozu, na śmierć.

— Z Friedrichshafen (Niemcy) odleciał do Ameryki połud. Zeppelin z 6 podróżnymi i 100 kg. poczty.

mi świadkiem, że wierzyłam w ciebie, lecz rozpacz ogarniała moje serce.

— Zapomnij o tem wszystkim, moja ukochana. Po dniach próby zawiatają dni szczęścia. Widzisz, że Bóg się nami opiekuje, ponieważ znowu jesteśmy złączeni! Opatrzność przywiodła cię do tego domu.

— Wolalabym nigdy tu nie wchodzić — szepnęła Gabrijela z drżeniem. Raul zbladł.

— Dlaczego? — zapytał.

Gabrijela wahała się.

— Dlaczego? — zapytał młody człowiek. — Czy znieważają mnie tu, tak jak u pani de Brennes?

— O! co do tego to nie, przysięgam! Nigdy o tobie przy mnie nie mówiono.

— Dlaczegoż więc żałujesz, że jesteś w domu mojej ciotki?

— Obawiam się, — wyszeptwała Gabrijela, spuszczać oczy, — że zrodziłam mimowoli w sercu twego kuzyna uczucie, którego podzielać nie mogę.

— Że Filip nie mógł patrzeć na ciebie i nie kochać, to rozumiem — odrzekł Raul. — Nie trzeba go za to ganić, ale żałować. Filip jest przywołanym człowiekiem, wystarczy powiedzieć mu, że twoje serce nie jest wolne, a z pewnością nie będziesz miała potrzeby obawiać się jego nagabywań.

— Tak sądzisz, Raulu?

(D. c. n.)

KRONIKA

KALENDARZYK

Środa 31 sierpnia. Rajmunda W. Wachód stołnica: o g 4.45 Zachód 18.27

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: I Aleja, Wieluńska.

W nocy z środy na czwartek: III Aleja, Narutowicza.

Zmiany w stroju pieniężnym. W „Dzienniku Ustaw” Nr. 74 z dnia 29 b. m. ogłoszono dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy, nowelizujący przepisy dekretu o stroju pieniężnym z dn. 5 listopada 1927 r.

Na mocy tej noweli wybijane będą monety: złote — po 100 złotych, 50 złotych i 25 złotych, te ostatnie będą się nazywały dukaty, srebrne — po 10 złotych i 2 złote, niklowe — po 1 zł., 50 gr., 20 gr., 10 gr., brązowe po 5 gr., 2 gr. i 1 gr.

Jednocześnie ogłoszono rozporządzenie ministra skarbu o wycofaniu z obiegu srebrnych monet 1 złotych. Tracą one moc prawnego środka płatniczego z dniem 31 grudnia 1932 r., obowiązek ich wymiany w Banku Polskim i w urzędach skarbowych ustaje z dniem 31 grudnia r. b. Ogłoszono również rozporządzenie ustalające wzór monety srebrnej 10 złotych.

Sprawy zwiększenia obiegu bilonu narazie rozporządzenie nie porusza.

Nowe zarządzenia pocztowe. W „Dzienniku Ustaw” Nr. 74 z dnia 29 b. m. ogłoszono rozporządzenie ministra poczt i telegrafów o częściowej zmianie i uzupełnieniu taryfy telegraficznej i telefonicznej.

Na mocy rozporządzenia wprowadza się w życie nadawanie telegramów w pociągu do wszystkich miejscowości w Polsce za opłatą zł. 3.20 za 14 wyrazów minimum.

Rozporządzenie postanawia, że wszystkie rozmowy międzymiastowe mają pierwszeństwo przed rozmowami miejscowymi i w wypadku ich zgłoszenia rozmowy miejscowe po uprzednim zawiadomieniu abonentów zostają przerywane.

Wreszcie ustala, że abonent obowiązany jest uiszczać opłaty za wszystkie rozmowy, przeprowadzone z telefonu zaabonowanego przez niego, do rozmów międzymiastowych, niezależnie od tego, kto rozmowy prowadził.

Nieprawdziwe pogłoski o obniżce taryfy kolejowej. — W ostatnich czasach w prasie coraz częściej ukazują się notatki o rzekomym projekcie Ministerstwa Komunikacji generalnej obniżki taryf kolejowych.

Koła miarodajne kategorycznie pogłoski te dementują. Ministerstwo Komunikacji, nie ma zamiaru, ani nie projektuje przeprowadzenia rekonstrukcji taryfy kolejowej, lub częściowej jej obniżki.

Natomiast należy zanotować przy tej okazji fakt, że Ministerstwo Komunikacji idąc jaknajdalej w pomocy dla życia gospodarczego w okresie kryzysu, stosuje obniżki taryfy kolejowej indywidualne, zarówno na rynku wewnętrznym, jak i w eksporcie. Ministerstwo Komunikacji w dalszym ciągu będzie stosowało niższe indywidualne, jako jeden ze środków ożywienia życia gospodarczego kraju.

Pogotowie Ratunkowe zamiast Pogotowia Kasy Chorych. Jak już donosiliśmy, z dniem 31 bm. zostaje zlikwidowane ze względów

Dźwiękowe „GRAND-KINO”

Od wtorku, 30 sierpnia 1932 r. i dni następnych. — Wesola, beztraska, szampańska francuska komedia dźwiękowa z **Alice Field** najpiękniejszą kobietą Francji, **Rogerem Treville** i **Lucienem Baroux** p. t. **Musisz być moja!**

NAD PROGRAM: Doskonała komedia p. t. „**LEP NA MUCHY**” oraz **Chwila bieżąca** — **Dźwiękowy tygodnik PARAMOUNTU.** — Szczegóły w afiszach

Koedukacyjna Prywatna Szkoła Powszechna Zofii Wigurskiej-Folfasińskiej

w Częstochowie

przeniesiona z ul. Jasnogórskiej 14-16 do nowego obszernego lokalu przy ulicy Staszica 10

przyjmuje zapisy dzieci do wszystkich klas oraz **PRZEDSZKOLA**

Kancelarja czynna codziennie od 10—13 i od 15—18

Kierownictwo Szkoły zawiadamia Sz. rodziców, że dzieci zapisane do szkoły, mają się stawić **dnia 1-go września o godz. 10 rano.**

oszczędnościowcn Pogotowie Kasy Chorych, a na jego miejsce powstaje od 1 września Pogotowie Ratunkowe, jako prywatna instytucja miejscowych lekarzy. Pogotowiem zarządzać będą: dr. Edwin Petrykat, dr. Stanisław Szwedowski i dr. Arnold Bram. Lokal Pogotowia Ratunkowego mieścić się będzie w 6-cio pokojowym lokalu przy Aleji Wolności 10. Opinia jaką cieszą się zarządzający Pogotowiem lekarze, daje nam gwarancje, że nowopowstała placówka wywiązuwać się będzie z nałożonego zadania ku pożytkowi i zadowoleniu mieszkańców naszego miasta. To też nowej placówce życzymy pomyślnego rozwoju.

10-cio złotych w miejscowym Banku Polskim. Oddział Banku Polskiego w Częstochowie otrzymał w tych dniach pierwszą partję nowych 10-cio złotych, na których widnieje z jednej strony Orzeł Polski, z drugiej zaś symboliczna postać kowalek.

Sprawa przeciwko członkom Rady Kl. Zw. Zaw. odroczone. Sąd ogłosił dziś o godz. 10 decyzję w procesie przeciwko członkom komitetu wykonawczego Rady Klasowych Związków Zawodowych w Częstochowie. Sprawa została odroczona, celem zbadania w charakterze świadka st. referenta starostwa p. Malta.

Targnęła się na swe życie. Z powodu doznanego zawodu miłosego targnęła się na swe życie 24 letnia Leokadja Kędziarska, wypijając większą ilość spirytusu skażonego, zmieszanego z amoniakiem i jodyną. Pogotowie Kasy Chorych przewiozło nieszczęśliwą w stanie ciężkim do szpitala Najśw. Marij Panny.

Złamał nogę w czasie zabawy. Na podwórzu domu Nr. 30 40 przy ul. Sowińskiego bawiły się dzieci, wyprawiając różne harce. Wśród dzieci znajdował się również 14-letni Wacław Kowalski, który skoczył tak nieszczęśliwie, że złamał sobie nogę. Lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku, pozostawił Kowalskiego na kuracji w domu.

Zagadka nagłego zniknięcia urzędnika prokuratury rozwiązana. Przed kilku tygodniami donosiliśmy o zniknięciu urzędnika tutejszej prokuratury, p. Zygmunta Rezlera. Zarówno rodzina jak i władze głośniły się przez pewien czas nad rozwiązaniem tej zagadki — jednak nie zdołano ustalić miejsca pobytu zaginionego. Przypuszczano, że p. Rezler popełnił samobójstwo.

Zadał temu kłam powrót p. Rezlera do Częstochowy. Tak, jak nagle zniknął, tak nagle ukazał się.

Niezwykłą zgola przyciężkę przeżył urzędnik prokuratury. W towarzystwie kilku kolegów znalazł się on pamiętnego dnia, gdy kroniki miejscowe ogłosiły o jego zaginięciu — na dworcu kolejowym i w niewytłomaczony wprost sposób znalazł się w pociągu, odchodzącym do Gdyni. W drodze zachorował na zapalenie mózgu. Gdy pociąg przybył do Gdyni, p. Rezler wysiadł i niezdając sobie sprawy dokąd idzie, dowlókł się resztkami sił do brzegu morskiego, gdzie padł nieprzytomny na ziemię. W takim stanie znaleźli go następnego dnia nad ranem rybacy, którzy odwieźli go do szpitala. Przez pewien czas walczył ze śmiercią, silny jednak organizm

zwyciężył i chory powrócił do zdrowia. W szpitalu nieznane było jego nazwisko, nieposiadał bowiem żadnych dokumentów przy sobie. Tem też tłumaczy się bezskuteczność poszukiwań policji. Obecnie p. Rezler przebywa w swej rodziny w Piotrkowie.

Rozpaczliwy krok funkcjonariusza kolejowego. Na stacji Krzepice miało wczoraj o godz. 10-iej miejsce tragiczne zdarzenie.

Dyżurny ruchu tej stacji 25 letni Bronisław Smętek podczas przejazdu pociągu pośpiesznego, zdążającego do Warszawy, wyszedł na peron i rzucił się pod koła lokomotywy. Świadkowie tego rozpaczliwego kroku oniemieli z przerażenia, nim jednak ochłonęli z tego, i zaalarmowali maszynistę, kilka wagonów przeszło już po ciele nieszczęśliwego. Gdy pociąg został zatrzymany, ujrano już tylko skrwa-wione szczątki ludzkie.

Samobójstwo ma tło miłosne. Smętek obdarzał gorącym uczuciem pewną młodą i dość przystojną dziewczynę ze wsi Kuźniczki, z którą zamierzał pobrać się. Rodzina jego sprzeciwiała się jednak kategorycznie temu związkowi i zabroniła mu obcowania z nią. Zrozpaczony Smętek, nie mogąc przeżyć rozłąki z ukochaną, postanowił popełnić samobójstwo i wczoraj zamiar swój wprowadził w czyn. Desperat cieszył się b. dobrą opinią zarówno u swych przełożonych jak i okolicznej ludności, to też tragiczna jego śmierć wywołała powszechne współczucie.

Krwawy epilog nieporozumień osobistych. Między Stanisławem Zychem a Wacławem Ociepą, mieszkańcami wsi Słowik (gm. Wrzosowa) istniały od dłuższego czasu nieporozumienia, kończące się nieraz bójkami. Winę w tych wypadkach ponosił Zych, znany ze swego awanturniczego usposobienia.

Onegdaj Zych natknął się na Ociepę i spowodował kłótnię. Od słowa do słowa doszło do bójki. Rozwścieczony Zych chwycił leżący na ziemi szpadel i zadał Ociepie okropny cios w brzuch, powodując ciężkie uszkodzenie ciała. Ofiarę rozwyrzzonego awanturnika przewieziono do szpitala, Zycha zaś aresztowano.

Skutki sypania na balkonie. Balkon jest piękną ozdobą mieszkania i każdy, któremu balkon nie zawałił się dotąd, korzysta z zadowoleniem z dostarczanych mu przezeń przyjemności. Służy on do różnych celów. Niektórzy hodują na balkonie kwiaty, drudzy przechowują na nim kwaszone ogórki, inni zaś urządzają sobie sypialnię, znając widocznie zalety sypania na wolnym powietrzu.

Tę ostatnią maksymę uznaje również p. Zygmunt Ksota. W czasie pogody sypia on stale na balkonie. P. Ksota nie zdawał sobie jednak sprawy z tego, że istnieje pewna kategoria obywateli, którzy nie dostają się utartą drogą przez drzwi, lecz korzystają z balkonu. Spotkała też p. Ksotę podobna wizyta. W czasie, gdy spał jak susel, zjawił się sąsiad jego Zdzisław Babiński i skradł mu z kieszeni 5 zł.

Miła „wizyta”. Do p. Heleny Cielonek (Warszawska 45) przybyła z „wizytą” niejaka Stanisława Dużyńskiego i powołując się na znajomość z p. Cielonkową rozgościła się w mieszkaniu, ku najwyższemu zdumieniu właścicielki mieszkania. P. Cielonek,

ze staropolską gościnnością nakryła do stołu i przybyła zaczęła pałaszować jedzenie. Gdy już wymagania żłądka zostały zaspokojone, Dużyńska zapragnęła znaleźć się w posiadaniu jedwabnej sukienki gościnnej gospo-dyńi i kilku złotych, znajdujących się na stole, to też korzystając z nieuwagi tej ostatniej, sukienkę i 5 zł. zabrała i mieszkanie opuściła. Po pewnym czasie p. Cielonek zauważyła brak swej własności i zgłosiła się do komisariatu, gdzie o „wizycie” Dużyńskiej i zniknięciu sukienki złożyła zameldowanie. Za złodziejką wszczęto poszukiwania.

Wyczyny zakochanych parok na ul. Ogrodowej. Ulica Ogrodowa obok dawnej fabryki tapet była wczoraj, około godz. 22-giej widownią wielkiej awantury.

Od pewnego czasu ulica ta na od-cinku od dawnego cmentarza do fabryki zapalek stała się miejscem spotkań różnych zakochanych parok dzięki temu, że wieczorem panuje tam bardzo mały ruch. Szczególnym powodzeniem cieszy się miejsce przed bramą cmentarną, gdzie często można spotkać zakochaną parok w pozycji wcale niedwuznacznej, za co przedstawiciel władzy pociągnąłby z pewnością do odpowiedzialności za obrazę moralności.

Na tle rywalizacji dwóch „gentlemanów” o uczucie znajdującej się w ich towarzystwie „damy” wynika właśnie awantura, która zamieniła się w bójkę. Przeciwnicy okładali się pięściami, wykazując świetną znajomość boksu. Zajściu położyło kres pojawienie się patrolu wojskowego, który „bokserzy” wzięli za oddział policji. Dwaj rywale rzucili się do ucieczki, znikając w ciemnościach nocnych. Niewątpliwie władze zajmą się stosunkami, panującymi na tej ulicy.

Złodzieje ograbili sklep w III Alei. Ub. nocy dokonana została kradzież w sklepie p. Teofila Pinisa, mieszczącego się w III Alei 79. Złodzieje urwali kłódkę od żaluzji i mając otwartą drogę, dostali się do sklepu, gdzie rozpaczęli plądrowanie. Łupem ich padły papierosy, tytoń i różne artykuły spożywcze wartości 415 zł.

Zaalarmowany wydział śledczy rozpoczął natychmiast energiczne dochodzenie i można spodziewać się, że sprawcy kradzieży niedługo przebywać będą na wolności.

OGŁOSZENIE.

Naczelnik więzienia w Częstochowie zakupi drogą przetargu:

kartofli 109000 kg.

maki żytniej razowej 85% 35000 kg.

Dostawa loco więzienie. Regulowanie należności w terminie 3-ch miesięcznym.

Oferty winne być składane w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na żywność” w kancelarji więzienia w Częstochowie, przy ulicy Olsztyńskiej Nr. 2/4, w terminie do dnia 30 września 1932 roku.

Na zabezpieczenie dotrzymania oferty należy złożyć wadium w wysokości 5% oferowanej sumy.

Częstochowa, dn. 30 sierpnia 1932 r.

Naczelnik więzienia:

(—) A. Łubkowski.

SAMOCHOBY, MOTOCYKLE I RADJO.
Naprawy urządzeń elektryczności samochodowej i motocyklowej przeprowadza pod gwarancją
ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY J. WYKA II-ga Aleja 28
Specjalne urządzenia dla remontów, akumulatorów i ładowania. Magnesowanie magnet, głośników i słuchawek.

Biuro Porad i Pomocy w sprawach administracyjnych w Częstochowie, przy ul. Katedralnej 9 p. f. „POLHAZ”
załatwia sprawy administracyjne-zmiany nazwisk, obywatelstwa, cudzoziemców, budowlane, przemysłowe-koncesje, podatkowe, inwalidzkie, koncesji monopolowych oraz sprawy karnoskarbowe. Przyjmuje administracje realności miejskich i majątków ziemskich. Udziela porad ustnych i pisemnych.

Pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia dla dwóch pań z utrzymaniem. Staszica 10 m. 5.

Dr. Paweł Broniatowski
choroby skórne i weneryczne
od 9—12 i od 4—8 w. Panie od 12—1 p.p.
Częstochowa, ul. Panny Marij 21. Tel. 894

Ogłoszenie.

N. E. 1681-32.
Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 60 (dawniej ul. Jasna 5), ogłasza, że w dniu 6 września 1932 r. od godz. 10-iej zrana w Częstochowie przy ul. Berka Joselewicza Nr. 8, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do WOLFA OWIECZKO, mianowicie uszadzenia rezurey, ocenione na 650 zł zaarrestowane przedmioty mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej, jako w drugim terminie.

Dnia 17 sierpnia 1932 roku.
Komornik Sądowy K. PEŁKA.

Z KRAJU.

Odnalezienie drogiego skarbu.

Do sędziego sądu okr. we Lwowie Włodzimierza Kuryłowicza, sprawującego z ramienia władz sądowych nadzór nad fundacjami, przybył ordynat Wł. hr. Dzieduszycki i złożył znacznych rozmiarów opieczętowaną kasę zawierającą w pluszowych futerałach cały t. zw. Skarb Michałkowski. W skład „skarbu” wchodzi: złota korona, tarcza, fibuły, czary i t. d.

Skarb ów odnaleziony był w dwóch odstępach czasu. W lipcu 1878 r. po burzy i wielkiej ulewie nocnej, pędziły drogą krowę na pastwisko dwie dziewczyny wiejskie, córki nbożej wdowy z Michałkowa nad Dniestrem w pow. borszowski. W pewnej chwili ujrzały wystające z ziemi żółte przedmioty, wykopaly je z ziemi i zanieśli do chaty. Następnego dnia matka dziewcząt zaproponowała ich nabycie sklepikarzowi Moszkowi Blumowi za 6 guldenów. Blum ofiarował jej 50 centów. Wieść o żółtych przedmiotach doszła do dziada obecnego ordynata Wł. hr. Dzieduszyckiego i wszystkie przedmioty zostały zakupione.

W 20 lat później w r. 1896 znaleziono opodal drugą część skarbu, którą dołączono do całości.

Skarb Michałkowski wedle badań prof. Hodaczka, będący jednym z najstarszych przeddziejowych pomników złotych wschodnio-środkowej Europy, pochodzi z epoki między VI a VIII w. przed Chrystusem. Bliższe jego pochodzenie nie zostało ustalone.

O wartości skarbu świadczy fakt, iż przed kilkudziesięciu laty British Museum w Londynie proponowało kupno skarbu, ofiarując 2 miliony koron austriackich.

Ruda Pabjanicka w ciemnościach.

Już od kilku tygodni miasto Ruda Pabjanicka, pod Łodzią wskutek zalegania z opłatą za prąd, pogrążone jest w egipskich ciemnościach. Władze nadzorcze poleciły zarządowi miasta wszczęcie pertraktacji z elektrownią celem zlikwidowania zatargu, jednak rokowania te się rozbiły, wobec całkowitego braku gotówki w miejskiej kasie.

Wobec zbliżającej się pory jesiennej i codziennej dłuższych wieczorów, sytuacja dla mieszkańców staje się coraz dotkliwsza.

Ankieta P. C. K.

Pogotowie ratownicze na drogach.

Polski Czerwony Krzyż wystąpił z doniosłą i godną powszechnego poparcia inicjatywą.

Mianowicie instytucja ta, wobec coraz częstszych wypadków na drogach publicznych, postanowiła zaprorowadzić stałą instytucję pogotowia drogowego. Pogotowie to zaopatrzone będzie w środki lecznicze i opatrunkowe, artykuły dezynfekcyjne i t. d. Stacje pogotowia rozmieszczone zostaną w punktach odległych od sadyb ludzkich, aby umożliwić pomoc ofiarom wypadków tam, gdzie trudno jest o lekarza.

Każdy oddział P. C. K. ma w sprawie omawianej wypowiedzieć się możliwie szczegółowo, z łaszając własny plan organizacyjny takiego pogotowia, zakres jego działania, środki i t. d. Na podstawie zgromadzonych ze wszystkich oddziałów P. C. K. danych ustalone będą normy, według których zorganizowana będzie pomoc ratownicza na drogach publicznych.

W omawianej ankiecie wzięta jest

Wrogowie BRUDU abenują „Czystość“
z dodatkiem bezpł. „Lekarz Domowy“
oraz „Lekarz Dentysta“.
Rocznik zł. 6. — P. K. O. nr. 15-960.
Red. w Warszawie, Skrz. poczt. 729.
W Częstochowie bliższych informacji udziela Red.
Lekarz - Dentysta Michał Grejniec, Aleja N. Marji
Panny 10. — Telefon 2-50.

Otto Witte --- samozwańczy monarcha.

Przez 5 dni był królem Albanii.

Sensację wywołało aresztowanie przez policję na ulicy w Berlinie w pobliżu dworca śląskiego pewnego mężczyzny, który za drobne oszustwa poszukiwany był oddawna w miejscowości Dessau. Gdy odstawiono go do przydzium policji, wówczas okazało się bowiem, iż aresztowanym jest 60-letni, urodzony w Düsseldorfie, Otto Witte, którego przygoda była swojego czasu głośną w całej Europie. Jak wiadomo, Otto Witte obwołał się w r. 1913 królem Albanii i „panował” tam wówczas przez cały 5 dni.

Otto Witte urodził się w Düsseldorfie jako syn aktora z bud jarmarcznych, już jako dziecko oddawał się zawodowi „artysty”. Mając lat 9 występował jako poskromiciel lwów w jednym z cyrków niemieckich, a w dwa lata później cieszył się już dużym sukcesem dzięki różnym swym sztuczkom prestydygatorskim. Niedługo potem poznał się Otto Witte z jakimś tajemniczym Hindusem, fakirem, od którego nauczył się polykania mieczy i innych „czarodziejskich” sztuk.

W latach 1911 i 1912 znalazł się Otto Witte na terenie bałkańskim, na którym — jak wiadomo — wrzało w owych czasach, Witte postanowił wykorzystać chaos w celu zdobycia rozgłosu i dania upustu swej żądnej przygód naturze.

W tym czasie przybył Otto Witte do Albanii i dowiedział się, że kraj ten znajduje się w przededniu koronacji króla. Przyszłym tym monarchą miał być książę turecki Halim Eddin. Witte pochłaniał skwapliwie dzienni-

również pod uwagę sprawę współdziałania drogowych stacji ratowniczych P. C. K. z towarzystwami turystycznymi, sposoby alarmowania, zasady pierwszej pomocy, rekrutacja obsługi pogotowia i t. d.

Jak informują — już od pewnego czasu istnieje taki pierwowzór pomocy drogowej, albowiem na większych szlakach komunikacyjnych rozmieszczone są gdzieśgdzie w budkach dróżniczych punkty drogowego pogotowia ratkowego, dysponujące apteczką, stale uzupełnianą przez najbliższe oddziały P. C. K.

Katastrofa kolejowa na linii Zduńska Wola—Inowrocław.

Na nowej linii kolejowej Zduńska Wola—Inowrocław, stanowiącej odcinek wielkiej magistrali węglowej Zagłębie węglowe—Gdynia-port, miała miejsce katastrofa kolejowa, ofiarą której padł pociąg próbnny, wiozący komisję, składającą się z przedstawicieli Dyrekcji kolejowej oraz przedstawicieli Francusko-Belgijsko-Polskiego Twa budowy kolei.

Maszynę prowadził mechanik Antoni Kalski oraz jego pomocnik Mieczysław Sawicki. Pociąg składający się z lokomotywy, węglarki i wagonu osobowego zjechał z szybkością 50 kilometrów na godzinę.

Na odcinku między stacjami Zaborów, a Podębicami, gdy pociąg dojeżdżał do mostu na rzece Ner, lokomotywa wyskoczyła z szyn i została uszkodzona. Maszynista Kalski został ciężko ranny. Przewieziono go w stanie ciężkim do szpitala w Zduńskiej Woli. Pomocnik jego, Sawicki doznał cięższych uszkodzeń ciała.

Z pośród członków komisji, która miała za zadanie odbiór nowej linii kolejowej, nikt nie odniósł szwanku.

Na miejsce wypadku przybyła w krótkim czasie druga komisja, która przystąpiła do zbadania przyczyn katastrofy.

Jak ustalono, powodem katastrofy był wadliwy, niedostateczny profil szyn na skrajcu.

ki i dowiedział się z nich, kiedy nowy król przybyć ma do stolicy Albanii, Tirany. W swej bujnej wyobraźni doszedł do wniosku, iż on sam równie dobrze nadaje się na władcę owego państwa. Wobec tego postarał się sprytnie o jakiś fantastyczny mundur, sfalszował szereg telegramów z zapowiedzią przyjazdu „jego królewskiej mości” i pewnego pięknego poranku pojawił się w Tiranie jako nowy władca Albanii.

Ludność przyjęła go z całą pompą i fetowała uroczysto. Gdy w parę dni później pojawił się w Albanii rzeczywistości wybrany przez naród nowy król, uzurpator kazał go aresztować swojej policji. Wkrótce jednak grunt zaczął się palić pod nogami samozwańczego monarchy i Otto Witte zniknął z terenu Albanii.

Nastąpiły z kolei lata nowych awantur i przygód dawnego jarmarcznego aktora. Po zakończeniu wojny powrócił Witte do Niemiec, gdy zaś nie dawano wiary jego nieprawdopodobnym opowieściom, legitymował się oficjalnymi dokumentami i wycinkami z gazet, stwierdzającymi autentyczność jego pięciodniowych rządów w Albanii.

W ostatnich czasach nie zajmował już sobą Otto Witte opinii publicznej, wędrując z miejsca na miejsce po całym Niemczech, wynajdując sobie co raz to nowe zawody i źródła zarobkowania. I dopiero teraz głośne swojego czasu nazwisko Ottona Witte ukazało się znowu na łamach prasy niemieckiej w związku z aresztowaniem go w Berlinie za jakieś drobne oszustwa.

ZE SWIATA.

Najbogatszy człowiek z Hollywoodu.

Według oszacowania podatkowego najbogatszym człowiekiem miasta filmowego jest Charlie Chaplin. Jego oszczędności przekraczają sumę 10 milionów dolarów. Oczywiście nie daje to pojęcia o całym bogactwie Chaplina, gdyż posiada on wkłady i inwestycje w rzeczach nie podlegających opodatkowaniu.

Przeciwko tak wysokiemu oszacowaniu założył Chaplin protest. Zaraz za Chaplinem idą Douglas Fairbanks oraz Harold Lloyd.

Zegarek jako detektyw.

W jednym z procesów kryminalnych we Francji, wybitną rolę środka dowodowego odegrał — zegarek. Nie można było dojść, jaki zawód wykonywała ofiara mordu, nie sposób było stwierdzić tożsamości zamordowanego. Dopiero gdy otworzono kopertę srebrnego zegarka, znaleziono w niej nieco pyłu mącznego. Dalsze śledztwo wykazało, że zamordowany był czeladnikiem piekarskim.

W paryskim „Journalu” omawia Dr. Severin — biorąc za punkt wyjścia powyższy wypadek — przydatność zegarków w wypadkach kryminalnych do stwierdzenia zawodu osób, do których taki zegarek należy.

Gdy otworzymy zegarek, znajdujemy zawsze wewnątrz niego odrobiny kurzu; wiemy zresztą wszyscy, że zegarek po kilku latach musi powędrować do zegarmistrza, aby go „odkurzył”, uwolnił mechanizm wewnętrzny z pyłków, które poprzez srebrną czy niklową powłokę, przez szczeliny w tej powłoce, przeniknęły do wnętrza.

Pod mikroskopem można zbadać te pyłki i stwierdzić ich gatunek. Zegarek piekarza lub młynarza zawierać będzie pyłki mączne, zegarek palacza na parowozie lub robotnika w kopalni pyłki węglowe. Drobiniki drzewne znajdą się w zegarku stolarza, zaś pyłki cementu w zegarku murarza. Zegarek

w którym będą cząsteczki pudru, bez przeczenie był używany przez kobietę. Dlatego też detektyw — oczywiście na podstawie bardzo skrupulatnych badań mikroskopijnych — wnioskować może z zegarka o zawadzie, wykonywanym przez jego posiadacza.

Miasto brodaczek.

Meszek nad górną wargą kobiety stanowi nawet pewien wdzięk — zresztą jest to rzecz gustu.

Ale gdy to nie meszek jest, lecz wąsy i wąsiska, gdy do tego damie wyróżnie bródka i baczki — to trudno mówić o „pewnym wdzięku”.

Sensacja więc nielada było odkrycie nad Garonną, w miasteczku Agen, liczącym 23 tys. mieszkańców, istniejącej epidemii zarostu na licach tubylecych dam.

W kawiarni — zważywszy modę chłopięcych fryzur — trudno jest czasem odróżnić kobietę od jej towarzysza — oboje bowiem są brodaci, albo jeszcze gorzej, bo tylko ona.

Można sobie wyobrazić jakie powrozenie w tem miasteczku mają różni spryciarze i wydrwigrosze, obiecujący wytepienie zbędnego uwłosienia. Niestety żadne sposoby nie skutkują.

Ostatnio problemem z Agen zainteresowała się akademja francuska i wysłała na miejsce ekspedycję lekarską. Jest przypuszczenie, że przyczyną tego symptomu jest przerost pewnych gruczołów dokrewnych, wywołany specjalnym składem chemicznym miejscowej wody.

Co usłyszymy dziś przez Radio?

- WARSZAWA 31 sierpnia
- 11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. Hejnał Krak.
  - 12.05 Program na dz. bież.
  - 12.10 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.
  - 12.25 Urz. kom. Państw. Inst. Met.
  - 12.45 Płyty gramofonowe.
  - 13.35 Koncert
  - 15.00 Komunikat gospodarczy.
  - 15.10 Arje i pieśni.
  - 15.35 Chwilka morska i kolonialna.
  - 15.40 Feljton dla młodzieży.
  - 15.53 Obrazek dla najmłodszych dzieci.
  - 16.05 Muzyka lekka.
  - 16.35 Kom. Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków.
  - 16.40 Skrzynka pocztowa.
  - 17.00 Muzyka balet.
  - 18.00 Odczyt.
  - 18.20 Wędrowka „W pałacyku Łazienkowskim”.
  - 18.45 Muzyka taneczna z Ciechocinka.
  - 19.10 Rozmaitości.
  - 19.30 Kom. Tow. Zach. do Hodowli Konii w Polsce.
  - 19.35 Prasowy Dziennik Radjowy.
  - 19.45 „Skrzynka pocztowa rolnicza”.
  - 19.55 Program na dz. następny.
  - 20.00 Piosenki.
  - 20.35 Kwadrans literacki.
  - 20.50 Recital skrzypcowy.
  - 21.50 Dod. do Pras. Dziennika Radj.
  - 22.00 Kom. Gł. Wojsk. Stacji. Met. dla komunikacji lotniczej.
  - 22.00 Muzyka taneczna.
  - 22.25 Odczyt w jęz. francuskim.
  - 22.40 Wiadomości sportowe.
  - 22.50 Muzyka taneczna.

KATOWICE 31 sierpnia

- 11.58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z Krak.
- 12.05 Program na dz. bieżący.
- 12.10 Codzienny przegląd prasy polskiej z Warszawy.
- 12.20 Płyty gramofonowe.
- 12.40 Kom. meteor. z Warszawy.
- 12.45 Płyty gramofonowe.
- 14.00 Komunikat gospodarczy.
- 15.00 Komunikat gospodarczy z Warsz.
- 15.10 Płyty gramofonowe.
- 15.40 Audycja dla dzieci Warszawy.
- 16.05 Płyty gramofonowe.
- 16.40 Skrzynka pocztowa.
- 17.00 Transmisja z Warszawy.
- 19.10 Rozmaitości.
- 19.25 Program na dz. nast.
- 19.30 Kom. Zw. Młodz. Polskiej.
- 19.35 Prasowy Dziennik Radj. z Warsz.
- 19.45 „Ile jest gwiazd na niebie”.
- 20.00 Transmisja z Warszawy.
- 22.00 Program na dzień następny.
- 22.05 Muzyka taneczna (z płyt.)
- 22.40 Wiad. sportowe z Warszawy.
- 22.50 Intermezzo muzyczne.
- 23.00 Skrzynka pocztowa.

Zgubiono weksel na 100 złotych z wystawienia Stefana Skędy, który unieważnia się. 537-3.

Potrzebny starszy chłopiec do konia. Wiadomość ul. Pułaskiego 66-68 u gospodarza.

OGŁOSZENIA: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm, nadesłane, w tekście i za tekstem 30 gr. — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze i zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty zrzeszeń i stow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie